

Nem vagyok részeg, fogd az esernyőd, / Pincér, nézze azt a rongyingű felhőt; / Lángol a gólya a távvezetékben, / Minden világos ebben a fényben!” Többek között Csengey alakját is megszólítja az egyik Szikra-szöveg. De nemcsak valós személyeknek, példaképeknek, barátoknak, szerelmeknek, közeli és távoli ismerősöknek ajánl verset a szerző, különböző irodalmi figurák is címzettjei vagy épp megtestesítői lesznek egy-egy üzenetnek Raszkolnyikovtól kezdve Nemesek Ernőn át Gulliverig, aki szövegközi utazásai során egészen Majomországig merészkedik...

Szikra János hozzá hasonlóan végül hazaindul. Üres tenyérrel közeledik tékozló országának szívéhez. *Igátlan igéktől* hajtva hajtja le, majd emeli fel a fejét. „Nézd: a két jegenyét július óta / hogy megritkította a szél! / Szimatolhatnak nyomunkban / a novemberi árnyak – megérkeztünk. / Indulhatunk most már ketten háromfele is, / marék hóért fölfele a havasokba. / Elhozhatnánk a Hercegnek, / országolni kитеhetné hó-almának az ablakba / ezer évre – nem olvadna el” (*Látogatás*).

Papp Máté

Határeset Lévay Anikó: *Borderline személyiségzavarom van*, Medicina Kiadó, 2013.

„Az írás öngyógyítás”. Ha jól emlékszem, utoljára Udvarhelyi Andrásnál olvastam ezt a már-már közhelyszerű megállapítást. Hányszor elmondjuk, hogy az ember megkönnyebbül, ha „kiírja magából” a nyomasztó, a fájdalmas emlékeket!

Ez a szentencia – úgy képezem – minden olyan író emberre érvényes, aki megpróbál „mélyebbre ásni”: aki nem elégszik meg a százszor elismételt sztereotípiák újabb és újabb variánsaival.

Kiírni magunkból! Nincsen semmi meglepő abban, ha egy szenvedő – beteg – embertársunk is megpróbálkozik vele. Többnyire sikertelenül, ezért léteznek a lélekgyógyászok, a pszichológusok.

Mert az írás – mesterség. Egész /egészséges?/ embert kíván. Olyan valakit, aki az írott szót, az alkotást tanulja és műveli egész életében.

Most azonban egy olyan könyv került a kezembe, amely – szigorúan szólva – határeset. (Még a címről, a *Borderline*-ről is ilyesmi jut eszembe.) Mert a szerző, Lévay Anikó világosan, pontosan írja le állapotát, amiről olyan keveset tud az átlagember és az orvostudomány.

Személyiség- és identitászavar, kényszerbetegség, szorongás, depresszió! A laikus fejében ismeretlen világ kavargó. A szerző segít megértetni velünk egy olyan állapotot, amelyben sok ezer társával osztozik, és amelyről mi – a másik oldalon állók – szégyenletesen keveset tudunk.

Információi nyilván a szakember számára is sok újat mondanak. A szakirodalomnak is fontos része

lesz ez a vallomás. De a legfontosabb talán mégis az ebben a jól megírt, százhusz oldalas szövegben, hogy segítségül szolgálhat a sorstársaknak, azoknak, akik hasonló cipőben járnak. Akik – tudnak róla vagy sem – *borderline* betegek.

„Azért írtam ezt a vallomást – összegez a szerző –, hogy észrevegyenek minket.” Hogy a sorstársak ne érezzék egyedül, magukra hagyatva magukat.

Saját bevallása szerint a könyv megírása idején, harmincöt évesen, a tizenéves kora óta szenvedő egykori fiatal lány sokkal boldogabbnak és egészségesebbnek érzi magát. De azt még így sem hallgatja el, hogy igazi, hatékony segítséget soha, senkitől se kapott. Betegsége természetét is ő maga definiálta, és minden segítség nélkül, egyedül írta le.

Szakszerűen, tárgyilagosan. Az olvasó óhatatlanul arra gondol, hogy milyen izgalmas lenne, ha ez a szerző nemcsak ilyen szárazon, tárgyyszerűen írná le hosszú betegsége történetét. Azt, hogy hogyan lesz egy tizenhárom éves, életvidám, boldog kislányból önmarcangoló, szorongó, depressziós beteg. Szívszorító napló lehetne belőle, és talán-talán: szépirodalom.

A betegségeket végül is mindig az egészségesek diagnosztizálják. „A másik oldalon állók.” Ők mondják meg, hogy mi bajod van, és hogy mi legyen veled. Hiánycikk az orvosi- és a szépirodalomban egyaránt egy ilyen bentről érkező diagnózis (Palackposta. Üzenet.)

Ha megírja, Lévay Anikó vallomása hiánypótló munka lehet.

Ferdinandy György

